

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

Освітній ступінь: магістр

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Освітньо-професійна програма: Психологія

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні науково-
методичної комісії
факультету соціальної та
психологічної освіти

«__» _____ 2023 р.

(протокол №__)

Голова науково-методичної комісії

_____ доц. Бондаренко Г.В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму атестаційного екзамену укладено відповідно до затвердженого стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 564 від 24.04.2019 р.) та освітньо-професійної програми «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Мета атестаційного екзамену – оцінювання рівня професійної компетентності, ступеня засвоєння освітньої програми підготовки та атестації фахівця на відповідність другому (магістерському) рівню вищої освіти. Атестаційний екзамен призначений для визначення теоретичної і практичної підготовки випускника до виконання професійних завдань. Програма і порядок проведення випускних екзаменів визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положенням про Європейську кредитно-трансферну систему навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії» та іншими нормативно-правовими актами.

Програма включає перелік питань професійно-орієнтованих дисциплін, передбачених навчальним планом, освітньо-професійною програмою підготовки фахівців зі спеціальності 053 «Психологія», зокрема:

- Психодіагностика та психокорекція.
- Методика наукових досліджень в психології.
- Професійний розвиток психолога.
- Психологія життєвої кризи особистості.
- Психологічний супровід інклюзивної освіти.
- Організація діяльності психологічної служби.

Загальні компетентності, якими повинен володіти випускник:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Фахові компетентності, якими повинен володіти випускник:

ФК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

ФК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

ФК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

ФК11. Здатність здійснювати моніторинг, оцінку ефективності виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з інвалідністю.

ФК12. Здатність активізувати психологічні ресурси особистості для її ефективного функціонування в екстремальних і кризових ситуаціях.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПРН 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та

груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН 6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 12. Аналізувати стан та визначати ймовірність виникнення, тенденції і динаміку розвитку небезпечних та шкідливих умов праці, надзвичайних ситуацій, аварій, інших небезпечних подій.

ПРН 13. Надавати кваліфіковану психологічну допомогу особистості у кризовому стані для активізації ресурсів її життєстійкості.

ПРН 14. Сприяти соціально-професійному самовизначенню особистості в ході відновлення її здібностей, ціннісних орієнтирів і самосвідомості, підвищенню її конкурентоспроможності та адаптованості.

ПРН 15. Надання допомоги та підтримки у прийнятті усвідомлених рішень та оцінці власних психологічних ресурсів для зміни поведінки, розвитку відповідальності за власну поведінку, самосвідомості та зміну ставлення до проблеми, підвищення стресостійкості.

ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Випускна атестація здійснюється Екзаменаційною комісією у формі атестаційного екзамену.

Склад комісії затверджується наказом ректора університету. До складання атестаційного екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які не мають академічної заборгованості. Під час екзамену здобувач отримує екзаменаційний білет, час для підготовки відповіді відводиться у межах 30 хвилин.

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти.

Атестація проводиться як комплексна перевірка знань здобувачів, яка

передбачена навчальним планом підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістр зі спеціальності 053 Психологія в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

Складання атестації проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови комісії.

Виконання всіх екзаменаційних завдань з випускного іспиту є обов'язковим. Незадовільна оцінка з одного з екзаменаційних завдань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за випускний іспит в цілому. Оцінки випускного іспиту виставляє кожен член комісії. Підсумкова оцінка випускного іспиту визначається як середня з позитивних оцінок за кожен вид екзаменаційних завдань. Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні атестаційного іспиту приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос Голови ЕК є вирішальним.

Атестація проводиться за білетами, складеними у повній відповідності до програм навчальних дисциплін (30 білетів, кожен білет містить 3 питання).

Атестація не повинна перевищувати 6 академічних годин на день. Всі засідання екзаменаційної комісії протоколюються. У протокол вносяться оцінки, одержані на екзамені, записуються додаткові питання, що ставились здобувачеві, особливі думки членів комісії. Протокол підписують голова та члени екзаменаційної комісії, які приймали участь у засіданні.

Здобувачі вищої освіти, які не склали кваліфікаційні іспити та/або не захистили випускну кваліфікаційну роботу у зв'язку з неявкою без поважних причин або отриманням незадовільної оцінки, мають право на повторну (з наступного навчального року) державну атестацію впродовж трьох років після відрахування з ЗВО (у період роботи, згідно затвердженого графіку, Екзаменаційної комісії з відповідної спеціальності)

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка відповіді здобувача здійснюється за стобальною шкалою відповідно до вимог ЄКТС: відмінно (A), добре (BC), задовільно (DE), незадовільно (FX):

90 - 100 балів - відмінно - відмінне виконання з незначними помилками,
82 - 89 балів - добре - вище середніх стандартів, але з деякими помилками;

75 - 81 бали - добре - в цілому змістовна робота зі значними помилками;
69 - 74 бали - задовільно - чітко, але зі значними недоліками;

60 - 68 бали - задовільно - виконання відповідає мінімальним критеріям;

менше 60 балів - незадовільно.

Оцінки *«відмінно» (A)* заслуговує студент, який виявив всебічні, системні й глибокі знання та розуміння основ психологічних наук і вміння вільно їх використовувати у відповідях на питання білету, ознайомлений з новими психологічними теоріями та дослідженнями.

Зазвичай, оцінка *«відмінно»* ставиться студентам, які засвоїли взаємозв'язок основних категорій і понять з психологічних дисциплін, усвідомлюють значення наукових знань для професійної діяльності психолога, творчо використовують їх у поясненні на прикладах.

Оцінки *«добре» (BC)* заслуговує студент, який виявив повне знання та розуміння основ психологічних наук, засвоїв категорії та сучасні теоретичні підходи у поясненні психічних явищ.

Як правило, оцінка *«добре»* виставляється здобувачам, які засвідчили системні знання та розуміння матеріалу з навчальних психологічних дисциплін і здатні до їх самостійного пояснення щодо використання в професійній діяльності. Одночасно вони допустили несуттєві неточності, пропуски, помилки, які змогли самостійно виправити.

Оцінки *«задовільно» (DE)* заслуговує здобувач, який виявив знання та розуміння основ навчальних дисциплін в обсязі, потрібному для майбутньої роботи психолога, але частково ознайомлений з новими психологічними теоріями та дослідженнями. Зазвичай, оцінка *«задовільно»* виставляється студентам, які допустили суттєві помилки у відповіді на іспиті, але продемонстрували здатність усунути ці помилки.

Оцінка *«незадовільно» (FX)* виставляється здобувачу, який виявив значні прогалини в знаннях основних психологічних дисциплін, допустив принципові помилки у викладі основного матеріалу, не зміг відповісти на питання білету.

Як правило, «незадовільна» оцінка виставляється здобувачам, у яких відсутні знання з психологічних дисциплін або їх недостатньо для початку професійної діяльності психолога.

Програма атестаційного екзамену затверджена на засіданні кафедри психології № 1 від 25 серпня 2023 року.

Зав. кафедри психології

О.Д. Сафін

ПИТАННЯ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Психодіагностика та психокорекція

1. Охарактеризуйте поняття «аутології» як науки про РАС.
2. Наведіть приклади допомоги особам з РАС зі світового досвіду та України.
3. Охарактеризуйте основні нормативно-правові документи організації психолого-педагогічної допомоги дітям з ООП.
4. Виділіть основні категорії освітніх труднощів та охарактеризуйте їх.
5. Сформулюйте загальні рекомендації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.
6. Перелічіть методики та тести для діагностики дітей з РАС, які б ви використовували у своїй роботі.
7. Опишіть специфіку роботи з дітьми з мовленнєвими порушеннями.
8. Сформулюйте рекомендації для роботи психолога з дітьми з порушеннями зору.
9. Сформулюйте рекомендації для роботи психолога з дітьми з порушеннями слуху.
10. Сформулюйте рекомендації для роботи психолога з дітьми з синдромом Дауна.
11. Охарактеризуйте поняття «сенсорна інтеграція». Виділіть переваги та недоліки даного методу.
12. Охарактеризуйте метод «АВА-терапія». Виділіть переваги та недоліки даного методу.
13. Охарактеризуйте систему «раннього втручання».
14. Розкрийте термін «затримка психічного розвитку», виділіть її причини.
15. Підберіть ефективні методи для роботи психолога з дітьми із затримкою психічного розвитку.
16. Сформулюйте загальні рекомендації для батьків, які виховують дитину з РАС.
17. Сформулюйте загальні рекомендації для батьків, які виховують дитину з синдромом Дауна.

Методика наукових досліджень в психології

18. Охарактеризуйте основні етапи наукового дослідження.
19. Опишіть науку як продуктивну силу розвитку суспільства.
20. Опишіть підхід та критерії до вибору методів в психологічних дослідженнях та наведіть приклад.
21. Охарактеризуйте види наукової роботи.
22. Наведіть елементи впровадження практичних результатів наукового дослідження.
23. Опишіть процес наукового дослідження і його стадії.
24. Охарактеризуйте особливості організації наукової роботи та поясніть, у чому полягає сутність кар'єри вченого.
25. Розкрийте роль наукових шкіл у сучасній науці.

26. Вимоги до публікацій у наукових журналах, в тому числі у міжнародних наукометричних базах Web of Science, Scopus тощо.
27. Розкрийте основну сутність академічної доброчесності здобувачів вищої освіти.

Професійний розвиток психолога

28. Охарактеризуйте стадії професійного становлення особистості. Зазначте, на якій стадії Ви знаходитесь та які основні психологічні характеристики відповідають цій стадії?
29. Охарактеризуйте провідні критерії професіоналізації: професійна продуктивність, професійна ідентичність та професійна зрілість. Дайте характеристику власній професіоналізації згідно цих критеріїв.
30. Наведіть основні чинники криз професійного становлення фахівця. Запропонуйте кілька варіантів попередження даних явищ, способи подолання.
31. Дайте визначення поняттю «професійні деструкції». Запропонуйте їх профілактику та подолання.
32. Охарактеризуйте основні форми професійної діяльності психолога та обґрунтуйте вибір форми, в якій Ви себе бажаєте реалізувати.
33. Окресліть систему професійно важливих якостей для психолога, які сприятимуть професійному становленню. Які професійні якості у Вас знаходяться у «зоні розвитку»?
34. Охарактеризуйте поняття «проект», їх види та розкрийте сутність проектної діяльності. Назвіть проекти, які реалізуються у Вашому регіоні, місті, закладі освіти.
35. Охарактеризуйте сфери застосування та можливості ІКТ в роботі психолога, поясніть, які Ви застосовуєте у своїй професійній діяльності.
36. Розкрийте варіанти просування психологічних послуг в мережі Інтернет та обґрунтуйте, які з них є найефективніші.
37. Опишіть комп'ютерні психодіагностичні методи як один з інструментів психолога та поясніть переваги та недоліки даного інструментарію.
38. Обґрунтуйте доцільність самопрезентування психолога засобами інформаційних технологій. Запропонуйте коротку інформацію про себе, яку потенційно можна розмістити у соціальних мережах.
39. Охарактеризуйте використання мобільних додатків у професійній діяльності психолога. Поясніть форму підтримки психічного здоров'я: підкасти, причину їх популярності та чи можуть вони замінити сесію з психологом.
40. Поясніть міфи про «кар'єру», перерахуйте поетапність кар'єри. Уявіть свою професійну діяльність через 10 років (ким працюєте, організація, посада, рівень заробітку, професіоналізму, основні напрями діяльності).
41. Поясніть відомі Вам техніки пошуку роботи та запропонуйте покрокову інструкцію.
42. Дайте визначення поняттю «гендерний стереотип». Охарактеризуйте позитивні та негативні наслідки гендерних стереотипів у професійній діяльності.

Психологія життєвої кризи особистості

43. Опишіть психологічний портрет психосоматичних хворих та охарактеризуйте особливості їх консультування.
44. Охарактеризуйте природу виникнення життєвої кризи та особливості гендерних відмінностей кризи (порівняння моделі поведінки жінок та чоловіків).
45. Поясніть сутність копінг-стратегії як конструктивний вихід із кризи та запропонуйте методики діагностики копінг-стратегій в стресових ситуаціях.
46. Охарактеризуйте хворобу як втрату здоров'я та запропонуйте основні шляхи виходу з неї.
47. Охарактеризуйте зміну соціальної ситуації розвитку в місцях позбавлення волі та розкрийте специфіку роботи психолога в цих закладах.
48. Дайте характеристику кризи середнього віку та запропонуйте конструктивні виходи з життєвої кризи.
49. Дайте характеристику професійній кризі та поясніть використання стратегій для подолання професійної кризи.
50. Дайте визначення поняттю «кризове консультування», його завдання та запропонуйте ефективні техніки кризового консультування.
51. Поясніть особливості консультування ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД.
52. Проаналізуйте, які сфери особистості страждають через професійне вигорання та визначте основні шляхи роботи з професійним вигоранням.
53. Опишіть прояви кризи вмирання та психологічної готовності до завершення життя. Визначте шляхи психологічної підтримки та допомоги людині під час переживання кризи.
54. Опишіть види сімейних криз та схарактеризуйте роль консультанта в цій системі сімейного консультування.
55. Охарактеризуйте посттравматичний стресовий розлад в умовах війни та обґрунтуйте вашу думку про тих, хто знаходиться в групі ризику.
56. Назвіть основні реакції людини на втрату близьких, опишіть особливості консультування та надання психологічної допомоги людям, які переживають втрату.
57. Висвітліть поняття «кризові події» та поясніть способи визначення модальності критичних подій.

Психологічний супровід інклюзивної освіти

58. Охарактеризуйте команду психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в закладах середньої освіти та назвіть принципи їхньої діяльності.
59. Опишіть особливості індивідуальної програми розвитку дитини з ООП, наведіть приклади найважливіших цілей індивідуальної програми розвитку дитини.

60. Охарактеризуйте діагностичний етап психологічного супроводу психолога та запропонуйте методики для обстеження пізнавальної сфери дітей з ООП в умовах ДНЗ.
61. Назвіть компоненти індивідуальної програми розвитку та поясніть, яка інформація записується в компоненті «наявний рівень знань і вмінь дитини».
62. Охарактеризуйте корекційно-розвивальний етап психологічного супроводу психолога та запропонуйте програми для дітей з порушенням інтелектуального розвитку.
63. Охарактеризуйте проблему формування толерантного ставлення до дітей з особливими потребами в освітньому середовищі та запропонуйте напрямки організації роботи навчального закладу.
64. Дайте визначення поняттю «психологічний супровід» та розкрийте специфіку роботи психолога зі студентами з ООП в умовах ЗВО.
65. Поясніть, у чому полягає важливість моніторингу реалізації індивідуальної програми розвитку, перегляду та внесення до неї змін.
66. Охарактеризуйте алгоритм роботи психолога з дітьми з ООП. Визначіть пріоритетні завдання психолога.
67. Опишіть специфіку психологічного супроводу батьків у процесі зарахування дитини до закладу освіти та обґрунтуйте можливі труднощі під час інформативної бесіди з батьками.
68. Охарактеризуйте просвітницько-консультативний етап психологічного супроводу психолога. Запропонуйте заходи, які забезпечать психологічну підтримку батьків.
69. Охарактеризуйте корекційно-розвивальний етап психологічного супроводу психолога.
70. Дайте визначення поняттю «особистісно-орієнтоване навчання». Наведіть приклади технології індивідуалізації освітнього процесу.
71. Охарактеризуйте сутність поняття «додаткові освітні послуги». Наведіть приклади психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових занять (послуг).
72. Охарактеризуйте переваги застосування занять з арт-терапії. Перерахуйте різновиди арт-терапевтичних послуг.

Організація діяльності психологічної служби

73. Дайте визначення практичної психології як виду психологічної допомоги населенню та охарактеризуйте її структуру і завдання.
74. Охарактеризуйте психологічну службу як соціальне явище суспільства та поясніть основну мету та завдання психологічної служби України.
75. Виникнення і розвиток психологічних служб в Україні та за кордоном. Створення психологічної служби системи освіти в Україні.
76. Опишіть етапи становлення і розвитку психологічної служби в Україні.

77. Охарактеризуйте зміст Етичного кодексу практичного психолога. Наведіть приклади ситуацій відповідності дій психолога нормам Етичного кодексу та його порушення.
78. Поясніть кваліфікаційні вимоги до особистості практичного психолога та якими особистісними рисами має вирізнятися практичний психолог.
79. Обґрунтуйте взаємозв'язок видів та напрямів діяльності практичного психолога та поясніть, що зумовлює цей взаємозв'язок.
80. Охарактеризуйте загальне положення про психологічну службу в системі освіти, її мету, завдання та поясніть, якими нормативними документами регулюється її діяльність.
81. Поясніть структуру та специфіку управління психологічної служби системи освіти. Які функції її окремих підрозділів?
82. Назвіть матеріали та документацію психолога закладів освіти. Складіть перелік робочої документації психолога навчального закладу.
83. Охарактеризуйте вимоги до планування та звітності психолога закладів освіти та опишіть особливості актуального та перспективного напрямів діяльності психолога освіти.
84. Проаналізуйте напрями діяльності психолога дошкільного закладу та зміст роботи психолога з вихованцями дошкільного закладу.
85. Поясніть специфіку змісту та основні напрями діяльності психологічної служби початкової школи. Охарактеризуйте роботу психолога перехідного періоду від молодшого шкільного віку до підліткового.
86. Розкрийте зміст і основні напрями діяльності психологічної служби основної школи.
87. Охарактеризуйте мету та завдання психологічної служби закладу вищої освіти та поясніть умови ефективної діяльності психологічної служби ЗВО.
88. Поясніть специфіку психологічної служби позашкільного закладу та охарактеризуйте основні форми роботи з вихованцями, педагогами, батьками.
89. Висвітліть головну мету та основні завдання психологічної служби в Збройних силах України. Поясніть, які передумови виникнення психологічної служби в цій сфері?
90. Поясніть зміст діяльності, завдання та функції психологічної служби підприємств та організацій малого бізнесу. Назвіть, які права психолога у виробничій сфері та особливості його взаємодії з керівництвом.

Рекомендована література

«Психодіагностика та психокорекція»

1. Дуткевич Т. В. Дитяча розвивально-корекційна психологія. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 303 с.
2. Основи психокорекції. Уклад. Н. В. Гриньова. Умань: Візаві, 2022. 131 с.
3. Основи діагностики дітей з розладами аутистичного спектра. Навчальний посібник, 2017. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. 124 с.
4. Тарасун В. Аутологія: теорія і практика. Підручник. К.: «Вадекс», 2018. 590 с.
5. Шрамм Р. Дитячий аутизм і АВА: терапія, що ґрунтується на методах прикладного аналізу поведінки. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 140 с.

«Методика наукових досліджень в психології»

1. Наукові дослідження в психології : курс лекцій / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т соц. та психологічної освіти, Каф. психології ; уклад. С. П. Байда. Умань: Візаві, 2023. 152 с.
2. Наукові дослідження в психології : методичні рекомендації для практичних занять / Уклад. С. П. Байда. Умань : Візаві, 2022. 14 с.
3. Методологія та методика наукових досліджень : методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів PhD за спеціальності 053 Психологія з дисципліни / Уклад. М. І. Гагарін., Умань : УДПУ, 2022. 26 с.
4. Основи наукових досліджень. Уклад.: М. В. Кудла, В. О. Коблик. Умань: Сочінський М. М., 2021. 185 с.
5. Сучасні проблеми психологічної теорії та практики : навч. посіб. / уклад.: О. Д. Сафін, М. В. Горенко. Умань : Візаві, 2023. 153 с.

«Професійний розвиток психолога»

1. Поліщук О. Р. Професійний розвиток психолога: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О. В. 2023. 384 с.
2. Никоненко Ю. П. Основи психологічної просвіти та профілактики. Київ: КНТ, 2019. 191 с.
3. Гуртовенко Н. В. Психологічні умови формування готовності майбутніх педагогів до професійної самореалізації. Умань: Візаві, 2020. 227 с.
4. Зарицька В. В. Психологія самореалізації особистості. Запоріжжя: [Гельветика], 2019. 241 с.
5. Радзівіл К. П. Динаміка професійних очікувань майбутніх психологів в освітньому процесі. Умань: Сочінський М. М., 2022. 173 с.
6. Поліщук О. Р. Підготовка старшокласників до вступу до закладів вищої освіти: соціально-психологічний вимір : монографія. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2022. 217 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/15323>
7. Професійне зростання та емоційна підтримка педагогів: методичний посібник. Київ: Університетське видання «Пульсари», 2021. 56 с. URL:

<http://surl.li/kkkpl>

«Психологія життєвої кризи особистості»

1. Міщенко М. С. Психологія життєвої кризи особистості : навч.-метод. посіб. Умань : Візаві, 2020. 154 с.
2. Бутенко О. Г., Кравчук Н. П., Авраменко О. О. Психолого-педагогічний супровід особистісного розвитку дитини дошкільного віку в умовах кризових явищ суспільства. Умань : Візаві, 2022. 262 с.
3. Перша психологічна допомога: посібник для працівників на місцях. Київ: Пульсари. 2017. 66 с. URL: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/44615/9786_176150787-ukr.pdf?sequence=72
4. Важливі навички в періоди стресу: ілюстроване керівництво. 2021. 126 с. URL: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/339150>
5. Олексюк О. Є. Психологія кризова та травмуючих ситуацій: навчально-методичний посібник. Миколаїв : Румянцева, 2020. 420 с. URL: http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/742/3/%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%8E%D0%BA_%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf
6. Перша психологічна допомога в гострих стресових ситуаціях: навчально-практичний посібник. / О. А. Моргунов, О. І. Федоренко, Н. Е. Мілорадова та ін. 2022. 88 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7e08ad95-1248-47df-a595-01cc24c7afaf/content>

«Психологічний супровід інклюзивної освіти»

1. Кравченко О. О., Левченко Н. В., Жеребко І. А. Освітній та реабілітаційний супровід студентів з особливими потребами в умовах закладу вищої освіти. Умань : Ямчинський О. В., 2022. 245 с.
2. Дмитренко С. Інклюзія: форми роботи. Київ: Перше вересня, 2019. 199 с.
3. Зарицька В. В. Психологія комунікативної толерантності в умовах інклюзивного навчання. Херсон : Гельветика, 2019. 209 с.
4. Калиновська І. С. Підготовка майбутніх практичних психологів до роботи в умовах інклюзивного навчання: теорія і практика. Умань : Сочінський М. М., 2020. 183 с.
5. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: Агенство Україна. 2019. 300 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/posibniki/inklyuziyavnz.pdf>
6. Психологічний супровід інклюзивної освіти : метод. Рек / автор. кол. за заг. ред. А. Г. Обухівська. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. 92 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/709275/1/%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%BB%D1%8E%D0%B7%D1%96%D1%8F.pdf>

«Організація діяльності психологічної служби»

1. Організація діяльності психологічної служби: навч-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; упоряд. О. А. Дудник. Умань : Візаві, 2023. 267 с.
2. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія: Вступ до спеціальності: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 256 с.
3. Психологічна служба : підруч. / наук ред В.Г.Панок , А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін. К.: Ніка-Центр, 2016. 362 с
4. Психологічна служба правоохоронних органів України : навч. посіб. / В. С. Медведєв, О. І. Кудерміна, Д. А. Горбенко. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2022. 188 с.
5. Легка, Л. М. Організація діяльності психологічних служб: навч. посіб. Львів: Новий Світ, 2018. 371 с
6. Технології роботи організаційних психологів: Навч. посіб. / За ред. Карамушки Л.М. К.: Інкос, 2019.156 с.